

สัมภาษณ์รัฐมนตรีต่างประเทศเวียดนาม : เหงียนโก๊จ๊ก*

ถาม ขอถามความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม

ตอบ มีข้อกล่าวอ้างว่าเวียดนาม มีความประสงค์ที่จะไม่เป็นมิตรกับประเทศไทย เพราะว่าเราเป็นภัยคุกคามต่อประเทศไทย แต่ผมได้ประกาศมาหลายครั้งหลายหนแล้วว่า กองทัพเวียดนามยังไม่เคยที่จะแทรกซึมหรือไปถึงดินแดนไทยเลย ตรงกันข้าม ในประวัติศาสตร์นั้นกองทัพไทยได้ย่างกรายมารุกรานเวียดนามถึงสามหน วันก่อนผมพบคุณเสอิที่นิวยอร์ก คุณเสอิบอกว่าคุณกองทัพไทยไปถึงเวียดนามสองครั้งเท่านั้นไม่ใช่สามครั้ง ผมก็บอกว่าคุณเสอิคงไม่เข้าใจประวัติศาสตร์และคงไม่เข้าใจแผนผังด้วยกระมัง ผมก็อธิบายให้เขาทราบว่าเมื่อครั้งใดบ้าง ที่ว่าสามครั้ง ครั้งที่หนึ่งปี 788 ครั้งนั้นนาฬิกาของไทยก็เข้าไปในไซ่ง่อน ครั้งที่สองปี 1833-1847 กองทัพไทยก็ทิ้งระเบิดและเห่งอานท์ ครั้งที่สามปี 1966 กองพลสองกองพลของไทยย่างกรายไปรบที่เวียดนามใต้ของเรา หลังจากนั้นคุณเสอิเพื่อนของผมก็นิ่งเฉยไม่พูดอะไรต่อ ท่านเป็นอาจารย์ทั้งสองท่าน คงจะเข้าใจเรื่องนี้ได้ง่ายแต่นั่นเป็นเรื่องในประวัติศาสตร์เป็นอดีตแล้ว เราไม่อยากเอ่ยถึง เราจึงจะไปข้างหน้า ยุคนั้นรุ่นใหม่ของเรา ไม่ควรต้องรำลึกขอบภารกิจการอันใดที่บรรพบุรุษของเราทำไว้แต่รุ่นก่อน ฝรั่งเศสเคยมาครอบครองเราก็งร้อยปี เกือบวันเรายังมีความสัมพันธ์อันดีกับฝรั่งเศสอีก ก่อนนั้นเจ้าเงินปกครองเราถึงพันปี แต่เราก็ความสัมพันธ์กับจีน บางครั้งเรายังพูดเลยเป็นความสัมพันธ์ระหว่างดินกับพื้น เพราะฉะนั้นเวียดนามกับไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเราเป็นเพื่อนบ้าน เราคงจะดำรงอยู่ด้วยกันอย่างสันติ เป็นมิตร เราเคยเสนอให้เซ็นสัญญาสันติภาพ ร่วมมือและไม่รุกรานซึ่งกันและกัน เรายังเคยเสนอให้ตั้งเขตปลอดทหารขึ้นในระหว่างชายแดนไทย-กัมพูชา แต่คุณเสอิปฏิเสธทั้งนั้น คุณเสอิปฏิเสธด้วยอ้างเหตุผลว่าไม่เคยมีภัยคุกคามต่อไทย ฉะนั้นเขาไม่ยอมเซ็นสัญญากับเรา เขาก็พูดกับเราอย่างนั้น แต่เขาไปโฆษณาโง่ ๆ กับประชาชนไทยว่าเวียดนามคุกคามไทย

* สัมภาษณ์ที่ฮานอยเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2524 โดยนักวิชาการไทยสองคนที่ได้รับเชิญให้เดินทางไปเยือนเวียดนาม

ผมคิดว่าประเทศเราทั้งสองจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประชาชนไทยปฏิบัติต่อประชาชนเวียดนามอย่างเป็นมิตร ประชาชนไทยในประวัติศาสตร์ได้ข่มขู่เจือจุนอุปถัมภ์ประชาชนเวียดนามเรา ในสงครามต่อต้านฝรั่งเศสและสหรัฐ ฉะนั้นเวียดนามไม่มีผลประโยชน์อันใดนอกจากความเป็นมิตรและสามัคคีกับประชาชนคนไทย ทุกวันนี้เรามีศัตรูคือผู้เผด็จการบีบคั้นตัวเอง พวกเราจำเป็นต้องมีมิตรอีกมากมาย ท่านก็ทราบแล้วว่าสามสิบห้าปีที่ผ่านมามีประเทศเรามีศัตรูรวมล้อมอยู่เป็นเนืองนิจ ฉะนั้นเมื่อพูดถึงนโยบายของประเทศใดประเทศหนึ่ง ท่านก็ไม่ควรคำนึงถึงเฉพาะคำพูดหรือถ้อยคำที่เขาประกาศออกมาเท่านั้น และก็ไม้อาจพิจารณาเฉพาะงานของเขา ในหนึ่งหรือสองปีที่เราเห็นอยู่เท่านั้น จะต้องพิจารณาในระยะเวลาอันยาวนานจึงจะเข้าใจนโยบายของเขาได้ จะต้องพิจารณาว่าระหว่างปฏิบัติกับคำพูดของเขานั้นเป็นเช่นไร เราอาจพูดได้อย่างที่เกี่ยว คำพูดลือลือ แต่ที่สำคัญที่สุดคือดูว่าการกระทำของเราเป็นอย่างไร ท่านก็ทราบดีว่า ผู้ปกครองจีน ไม่ใช่เขาหลอกลวงแต่ชาวโลกเท่านั้น หากเขายังหลอกลวงชาวจีนด้วย เพิ่งเสียจึงถูกประณามถึงสามครั้ง และสามครั้งหลังเขาก็ได้ฟื้นอำนาจขึ้นมา เหม่าเจอตงเล่า ก่อนที่เขาจะขึ้นเทียบท่าเทวคา แต่เดิวนั้นกำลังถูกประณามอย่างหนัก ที่เขาพูดอย่างสวยงามว่าเขาทำการปฏิวัติวัฒนธรรม แต่เบื้องหลังเป็นการฆ่าคนอย่างป่าเถื่อน เมื่อปีที่แล้วมีนิตยสารฉบับหนึ่งที่เขียนบทความเกี่ยวกับกองทัพขององค์การนาโต้ ไม่รู้ว่าท่านทราบแล้วหรือยัง เขาพูดว่าอย่างนี้ หนังสือประกาศโป่ง ๆ ว่าสงครามโลกครั้งที่สามจะต้องเกิดขึ้นแน่ และภัยคุกคามของสงครามโลกครั้งที่สามกำลังคืบคลานเข้ามา ฉะนั้นจีนจึงจะยุยงส่งเสริมให้สหรัฐ ฯ ฝรั่งเศส เยอรมัน ตะวันออก ญี่ปุ่น ทำการขยายกองทัพของตนให้มากขึ้น แต่ว่าจริงกันข้าม จีนเองลดงบประมาณทางทหารลงร้อยละ 13% สอง จีนวิพากษ์วิจารณ์สหรัฐและตะวันตกด้วยคิดว่า ยุโรป ตะวันตกมีบรรยากาศที่เป็นมิตรกับโซเวียต เขาเสนอให้สหรัฐ ฯ และยุโรปตะวันตกจงมีท่าทีที่แข็งกระด้างต่อโซเวียต สาม ที่หนังสือพิมพ์และวารสารของกลุ่มทางนาโต้เขียนไว้ว่า จีนบอกว่าจะภัยคุกคามของสงครามโลกครั้งที่สามคืบคลานเข้ามาแล้ว แต่เขากลับทำตรงกันข้ามกับคำพูด จีนกลับทำการเสริมสร้างอุตสาหกรรมขนาดหนักและขยายอุตสาหกรรมขนาดเบา เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น เรามีได้ระดมกำลังเพื่อเตรียมการรบในสงครามเลย จีนบอกว่ามีโรงงานผลิตรถถังของจีนอยู่แห่งหนึ่งซึ่งเคยวัน ไม่ได้ผลิตรถแล้ว เปลี่ยนมาผลิตจักรยาน จักรเย็บผ้าและเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ

ผมพูดกับท่านทั้งสองโดยตรงว่า ต่อจีนแล้วก่อนโน้นนะเขาเป็นพันธมิตร เป็นเพื่อนที่ใกล้ชิดที่สุดของเรา สำหรับโซเวียตเล่าแต่ก่อนนั้นก็พันธมิตรที่ไว้เนื้อเชื่อใจมากที่สุดของจีน อดบาเหนียก็เป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดที่สุดของเขา แต่จีนเขาปฏิบัติต่อพันธมิตรของเขาเช่นนั้นละ

ถาม *ก่อนที่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับเวียดนาม อนาคตยังมีคมนอยู่หรือเปล่า ข้อเสนอนะของฝ่ายรัฐบาลเวียดนามเป็นอย่างไร*

ตอบ *ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามไม่ดีขึ้น แต่ถ้าหากว่าเทียบกับก่อนโน้นจะว่าเวลาที่สักก็ไม่ใช่ เกี่ยวนี้เรามีความสัมพันธ์ทางการทูต ก่อนโน้นไม่มีความสัมพันธ์ทางการทูตด้วย ซึ่งก่อนโน้นรัฐบาลไทยสนับสนุนอเมริกากรรณเวียดนาม เกี่ยวนี้ไม่ใช่อย่างนั้นอีกแล้ว เกี่ยวนี้ความสัมพันธ์ไม่ดี อยู่ที่ว่าจะไม่ดีกว่านั้นเท่าไรเอง ก่อนโน้นมีความสัมพันธ์อันที่ศัตรู เป็นความสัมพันธ์ที่รุนแรงถึงเกือบมาก แต่มาระยะนี้ความสัมพันธ์ดีขึ้นกว่าแต่ก่อนโน้นแล้ว ฉะนั้นเมื่อมองกแนวโน้มจากเมื่อสามสิบห้าปีก่อนเช่นนี้ ผมเชื่อมั่นว่าความสัมพันธ์จะพัฒนาดีขึ้นแน่ ความสัมพันธ์ที่ดีนี้อาจจะเร็วหรือช้าก็จะมีมาแน่ อาจดีขึ้นมากหรือดีขึ้นน้อย แต่ผมเชื่อมั่นว่าสถานการณ์จะไม่กลับไปสู่สถานการณ์ในสมัยปี 1960-1975 แน่ ท่านก็ทราบแล้วว่าพวกเรายืนหยัดคัดค้านในสมัยสงครามมาแล้ว ในสภาวะสันติพวกเราจะยืนหยัดคัดค้านต่อไป เพราะเราถือว่าไทยมิใช่เป็นศัตรูของเรา ศัตรูของเราคือก่อนโน้นคืออเมริกา ศัตรูของเราปัจจุบันนี้คือพวกเผด็จการปักกิ่งจีน พวกเราเคยมีข้อเสนอสนทนากับเขาและกับไทย ไทยยังไม่ได้ตอบสนองของเรา ข้อนี้ไม่ทำให้เปลี่ยนแปลงนโยบายดั้งเดิมของเรา คือต้องการเป็นมิตร ร่วมมือและเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของไทย เกี่ยวนี้ทางจีนมีนโยบายที่ต้องการที่จะทำให้เกิดการเผชิญหน้าและเป็นอริกันระหว่างเวียดนามกับไทย ระหว่างอินโดจีนกับกลุ่มของประเทศอาเซียนก็เหมือนกับข้อเสนอการณ์โลกที่จีนมีแนวโน้มที่จะผลักดันให้กลุ่มของนาโต้เป็นปฏิปักษ์กับโซเวียต ก่อนนี้สงครามที่เราต่อต้านจักรพรรดินิยมเขาก็พออย่างเต็มที่ที่เกี่ยวกับจีนต้องการให้เวียดนามติดกับอเมริกาจนถึงคนสุดท้าย ฉะนั้นเราอย่าได้หลงกลจีนที่ว่า ปลดปล่อยจีนเขาทำให้ไทยต่อต้านเวียดนามจนกระทั่งถึงคนเวียดนามคนสุดท้าย ก็เหมือนกับครั้งที่แล้วจีนเขาใช้พอลพักเพื่อที่จะให้พอลพักชาวเวียดนามในกัมพูชาจนกระทั่งถึงคนสุดท้าย เกี่ยวนี้เราอย่าไปหลงกลจีนเขา*

ถาม *รัฐบาลไทยยอมรับไม่ได้หรือว่า มีทหารเวียดนามในกัมพูชา ซึ่งมีพรมแดนติดกันอยู่กับประเทศไทย และมีเสียงที่กล่าวถึงวันหนึ่งกองทัพเวียดนามต้องเข้ามาในเขตของไทย บางทีเมื่อเข้ามาแล้วจะโจมตีไทยและยึดพื้นที่ไว้เลย*

ตอบ *สำหรับการที่เรามีทหารในกัมพูชานั้นครั้งนั้นไม่ใช่ครั้งแรก เป็นครั้งที่สาม สองครั้งแรกเราก็ไม่ได้ถูกถามไทยนี้ แล้วทำไมครั้งนั้นบอกว่าเราถูกถามไทยเล่า ในปี 1960-1970 ทหารสหรัฐฯ ที่อยู่ในไทยนั้นจะถูกถามเวียดนามอย่างชัดเจน ก่อนนั้นทหารเวียดนามไม่ได้อยู่ที่ลาว-กัมพูชา ส่วนที่บอกว่ารุกล้ำดินแดนนี้ เราก็ถูกมาหลายครั้ง ย้ำมาหลายที่แล้วว่า เราไม่เคยรุกล้ำดินแดนไทยเลย เกี่ยวนี้เราขอพุดย่อนประวัติศาสตร์หน่อย ปี 1970 ตอนที่สหรัฐฯ ข้ามดินแดนกัมพูชาเข้าเพื่อที่จะทำการขับไล่พวกเรา ตอนนั้นเขาอ้างทฤษฎีบอกว่าเป็นการข้ามดินแดนเพื่อทำการขับไล่อย่างกระชั้นชิด ตอน*

นั่นนิกสันเป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้ และผู้กุมอำนาจไทยก็สนับสนุนทฤษฎีของนิกสัน ที่นี้เรากลัวกลัวทฤษฎีของตัวเอง แต่เราก็ได้พบกับเขาอย่างเป็นทางการแล้วว่าเราจะไม่ทำเรื่องนี้เป็นอันขาด แต่พูดทางคำมั่นเสมอภาคแล้วเรามีสิทธิเหมือนกันที่จะทำการขบไล่อย่างกระชั้นชิดอย่างที่เขายกทำ แต่เอ๊ะ! ทำไมเราไม่ทำเล่า เมื่อครั้งที่ผมอยู่ที่กรุงเทพฯ นะ คุณสิทธิเคยพูดกับผมเช่นนี้ ถ้าหากคุณกล้ารุกร้าดินแดนผมล่ะก็ จีนเขาจะรุกรานคุณ เอ๊ะ! นี่ใช่หรือเปล่าว่าผมกลัวจีนรุกรานผมจึงไม่กล้ารุกร้าดินแดนคุณ ไม่ใช่หรือ เพราะอะไร เพราะปัญหาอยู่ที่ว่าเราไม่จำเป็นต้องรุกร้าดินแดนไทย เพราะถ้าหากเรารุกร้าเข้าไปในดินแดนไทย เราจะตกหลุมพรางของจีน เพราะจีนเองก็ต้องการที่จะก่อให้เกิดการเผชิญหน้าต่ออำนาจระหว่างอาเซียนกับอินโดจีน ซ้อนเป็นอันตรายนานักทีเดียว และสำหรับเราปัญหาพอลพตในดินแดนไทยนี้เป็นภัยคุกคามแก่เราหรือเปล่าเล่า นั่นแหละก็เป็นภัยคุกคามด้วย แต่ไม่ใช่ใหญ่โต เพราะอะไรเล่า เพราะพอลพตเองไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนกัมพูชา ฉะนั้นเขาไม่สามารถทำอะไรในกัมพูชาได้หรอก แต่ไทยไม่คำนึงเลยว่าพอลพตในไทยจะเป็นสิ่งแบกรับที่หนักหน่วงให้แก่ไทยเอง พอลพตจะเช่นฆ่าทารุณคนไทยเอง เรื่องนี้จะเกิดขึ้นแน่ไม่ไกลหรอก พอลพตในไทยเป็นภัยคุกคามระยะยาว ชุ่มช้อนของกัมพูชานะถูกต้อง เพราะว่าเบื้องหลังพอลพตมีจีน เรานั่นอินโดที่คิดว่าเราจะไม่รุกร้าดินแดนไทย แต่ผมก็เคยพูดกับคุณสิทธิแล้วว่า คุณอย่าเชื่อและอย่าฝากความหวังไว้กับคำพูดของจีนที่ว่าจีนพร้อมจะช่วยไทย เพราะมีเหตุดังนี้ สหรัฐฯ ยึดครองไต้หวัน จีนไม่กล้าตีสหรัฐฯ ในไต้หวัน อังกฤษยึดครองฮ่องกง จีนก็ไม่กล้าตี เปอร์เซียยึดครองมาเก๊า จีนก็ไม่กล้าตี เวียดนามเองเป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดของจีน ปี 1964 เวียดนามและจีนเคยทำสัญญาฉบับหนึ่งว่า ถ้าสหรัฐฯ นำเครื่องบินมาบอมบ์เวียดนาม จีนก็จะนำทหารมาช่วย เมื่อเวลาที่สหรัฐฯ บอมบ์เรา จีนฉีกสัญญานั้นเสีย นี่เรากำลังถามคุณว่าระหว่างไทยกับจีนมีความเป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดแบบแน่นเหมือนเวียดนามมีกับจีนหรือไม่เล่า นี่ไทยจงคิดเอาเองเถอะ ไทยเชื่อคนจีนก็จงคิดเอาเองซื่อนี้

ถาม ทำไมจีนจึงพูดอย่างนั้นอยู่เรื่อย ๆ ว่าเขาจะช่วยไทยถ้าเวียดนามบุก คำว่าช่วยนั้นหมายความว่าอย่างไร

ตอบ เขาหวังจะดำรงไว้ซึ่งความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างเวียดนามกับไทย เพราะจีนพูดอยู่เสมอว่ามวลชนกำลังขูดม้วนนาย จีนบ่าวประกาศว่าสงครามโลกครั้งที่สามจะเกิดขึ้น จีนไม่ยอมให้สหรัฐฯ และโซเวียตมีความสัมพันธ์ที่ดี ไม่ยอมให้ยุโรปตะวันตกมีความสัมพันธ์ที่ดีกับโซเวียต ไม่ยอมให้ประเทศอาเซียนทั้งหลายมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศอินโดจีน ประโยชน์ของจีนอยู่ที่ว่าจะต้องตกปลาในน้ำขุ่น คือน้ำขุ่นนี้เขากกปลาได้ดี เขาพยายามทำให้น้ำขุ่นเพื่อตกปลาได้ง่าย ฉวยประโยชน์ ถ้าหากว่าภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งภาคพื้นนี้เป็นภาคพื้นที่เป็นมิตรและสามัคคีอย่างแข็งแกร่ง จีนจะตั้งความหวังต่ออิทธิพลของจีนเข้ามาในภาคพื้นนี้ได้ นี่เป็นกโยบายที่เป็นประเพณีดั้งเดิมของจีน คือ

แบ่งแยกเป็นกลุ่ม เป็นฝักฝ่าย เพื่อที่จะครอบงำได้ง่าย ท่านคงอ่านสามก๊กมาแล้ว ยุทธศาสตร์ของจีนเป็นเช่นไรละ

ถาม การตกปลาในน้ำขุ่นมันค่อนข้างจะลำบากเหมือนกันนะ บัญญัติข้อไปก็คือ การเก็บโตของพันธมิตรระหว่างกรุงเทพฯ ปักกิ่งหรือวอชิงตัน มีผลกระทบกระเทือนต่อภูมิภาคนี้อย่างไร

ตอบ ตอนนั้นเขากำลังมีกลไลบายในเรื่องนี้แหละ แต่ลองมองประวัติศาสตร์ดูว่าแตกต่างกัน ที่จีนมุ่งหวังจะสร้างกับประเทศต่าง ๆ ไม่มีแกนใดที่ยืนยงได้ถึงสิบปีเลย ท่านก็ทราบนี่ว่าตั้งแต่ปี 1949 เป็นต้นมา ก็เพิ่งเป็นเวลาสามสิบสองปีเท่านั้น สิบปีจีนก็เปลี่ยนยุทธศาสตร์หนหนึ่ง ในระหว่างปี 49-59 ก็ยุทธศาสตร์อย่างหนึ่ง ก็เป็นพันธมิตรกับโซเวียตต่อต้านสหรัฐฯ และยุทธศาสตร์ครั้งที่สองคือ 1959-1971 ก็ต่อต้านทั้งโซเวียตและสหรัฐฯ จากปี 1971 เป็นต้นมา ก็ตามกันสหรัฐฯ ต่อต้านโซเวียต พันธมิตรทางทหารที่สหรัฐฯ สร้างขึ้นมาเช่นซีไอเอต่างกลั้มเหลวทั้งนั้น สำหรับแกนที่จะสร้างขึ้นระหว่างสหรัฐฯ ปักกิ่ง และกรุงเทพฯ นั้น แกนนี้ถ้าสำเร็จ คนที่อ่อนแอที่สุดจะเสียเปรียบที่สุด ท่านก็ทราบแล้วว่าจีนเองนำพลเข้ามาตั้งหกแสนคน ถูกเราตีปราชัยไปแล้ว สหรัฐฯ นำพลมาทำให้อำนาจของท่านก็ทราบ ซึ่งเราก็ตีปราชัยไปแล้ว เคียววันเขาอยากทดลองใช้ทหารไทยมาตีเรา อาจจะเป็นการทดลองใหม่ก็ได้ แต่ผมไม่เชื่อว่ามีความจริงนั้นหรอก

ถาม อยากถามเรื่องชายแดน การพยายามสร้างแนวร่วมระหว่างสีหนุ-เขมรเสรี และพอลพตที่กำลังเจรจายูที่เบียงยาง จะมีความสำเร็จหรือไม่ และท่านคิดอย่างไรในเรื่องนี้

ตอบ ตอนนั้นสถานการณ์ในกัมพูชากำลังผันฟู้วิคใหม่ สำคัญอยู่ที่ว่าธัญญาหารป็นี่มี เขาก็กำลังทำการเลือกตั้งครั้งใหญ่ทั่วประเทศ นั้นแสดงว่าพวกพอลพตทำอะไรเขาไม่ได้แล้ว เคียววันสหรัฐฯ จีน และเหล่าปฏิกิริยาต้องการที่จะพลิกคว่ำสถานการณ์ที่กำลังผันฟู้วิคของชาวกัมพูชา พอลพตแพ้ไปแล้ว และประชาชนกัมพูชาเกลียดแค้นและเกลียดชังพอลพต แน่แหละพวกพันธมิตรที่มีพวกพอลพต ท่านก็ทราบว่ามันจะเป็นเช่นไร และสีหนุเองก็เคยประกาศว่า ถ้าสีหนุเป็นพันธมิตรกับพอลพต นั้นแสดงว่าสีหนุฆ่าตัวตายเองทางด้านการเมืองแล้ว ฉะนั้นผมคิดว่าแนวโน้มโคที่ก็ต้องการพลิกคว่ำการผันฟู้วิคใหม่ของกัมพูชาจะต้องปราชัยโดยสิ้นเชิง ผมก็ขอพูดโดยตรงเกี่ยวกับการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อที่จะโฆษณาเป็นความจริงของประเทศผมนี่ เป็นการประณามและใส่ร้ายป้ายสีกันมานานแล้ว ในสมัยที่เราตีฝรั่งเศสนะ ฝรั่งเศสโฆษณาชวนเชื่อว่าเป็นสมุนของโซเวียต ของจีน และเมื่อเวลาที่เราร่วมกับประชาชนกัมพูชารุกรมกับพวกพอลพต โคนล้มมัน เขาก็บอกว่าเป็นประชาชนเวียดนามเข้าไปในกัมพูชาก็เพื่อต้องการที่จะกดขี่ชาตีกัมพูชา เขาว่าอย่างนั้น แต่ว่าสองปีได้ล่วงมาแล้ว ประชาชนกัมพูชากำลังผันฟู้วิคใหม่ ทุกคนยอมรับแล้วว่าเนื่องจากความช่วยเหลือของเวียดนาม ประชาชาติกัมพูชาอยู่ได้และเจริญมาจนทุกวันนี้ เคียววันเขามองเห็นแล้วการออกดอกออกผล ฟันฟู้วิคใหม่ของกัมพูชา มิใช่เป็นการล้มหายตายจากของประชาชนกัมพูชา เราก็ผูกกับ

ท่านแล้วว่าเรานำอาหารไปลาวและกัมพูชาครั้งนี้เป็นครั้งที่สาม ในสองครั้งแรก เราก็เคยนำอาหารไป และถอนทหารจากกัมพูชาแล้ว เมื่อเรารบกับฝรั่งเศสเสร็จ เราก็ถอนทหารออกจากกัมพูชาและลาว หลังจากสหรัฐ ฯ หยุครุกรานเรา คือเรารบชนะแล้ว เราก็ยกทหารออกจากกัมพูชาและลาว และครั้งนี้ก็เช่นกัน ถ้าหากจีนยุติการคุกคามและรุกรานประเทศอินโดจีนทั้งสามประเทศ เราก็จะถอนทหารออกจากลาวและกัมพูชาด้วย สองครั้งแรกประวัติศาสตร์ก็ได้พิสูจน์แล้วว่าเรามีได้มีความประสงค์จะยึดครองรุกรานประเทศใดทั้งสิ้น ถ้าหากว่าเราจะยึดครองเขาเราจะไม่ยอมออกมาเลยในสองครั้งนั้น เราก็อยู่ต่อไป ในสามสิบห้าปีที่ผ่านมามีได้เคยถอนทหารออกสองครั้งแล้วจากกัมพูชาและลาว แต่ในสามสิบห้าปีที่ผ่านมามี ทหารของสหรัฐ ฯ และยุโรปตะวันออกเคยอยู่ที่ไหนแล้ว อยู่ที่เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน เขาไม่เคยถอนทหารออกเลย เกียวกับทหารอินโดจีนเขายึดครองติมอร์ ตะวันออกนอกจากเขายังไม่ยอมออกจากติมอร์ตะวันออก และเขาประกาศว่าจะไม่ถอนทหารออกเลย วันก่อนท่านรัฐมนตรีของมาเลเซียเคยพูดกับผมว่า เขาประท้วงการยึดครองกัมพูชาทางทหารเพราะเป็นปัญหาหลักการเขาว่าอย่างนั้น ผมก็ซักเขาทันทีว่าคุณเคารพต่อหลักการนั้น ทำไมคุณสนับสนุนอินโดจีนเขานำทหารยึดครองติมอร์ตะวันออก เขาบอกว่า อ้อ! หลักการนี้นำไปใช้ได้ในแต่ละกรณีเท่านั้น

ถาม คำถามสุดท้าย ความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามและไซเวียต

ตอบ ผมรู้สึกพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างไซเวียตกับเวียดนาม พวกท่านคงทราบมาก่อนในเงินเคยช่วยเราต่อต้านสหรัฐ ฯ แต่พร้อมกันนั้นเขาก็มีกลอุบายที่จะทรยศเราไปในตัว แต่ว่าไซเวียตเขาช่วยเราต่อต้านสหรัฐ ฯ อย่างจริงใจ บริสุทธิ์ ถ้าไม่มีไซเวียตช่วยเหลือเรา เราไม่สามารถช่วงชิงเอกราชได้ทั้งประเทศหรอก ท่านอาจจะมีความหวาคระแวงในเรื่องนี้ ผมก็ขอทบทวนท่านหน่อย คือท่านไปอ่านหนังสือที่เป็นบันทึกความจำของนิกสันกับคิสซิงเจอร์ การไปเยือนจีนของนิกสันในปี 1971 เดือนกุมภาพันธ์ และไปเยือนไซเวียตในเดือนพฤษภาคม 1972 การไปเยือนสองประเทศของนิกสัน เกิดขึ้นขณะที่เรากำลังรบกับสหรัฐ ฯ อย่างดุเดือด แต่ในบันทึกความจำทั้งสองค่อนัน ต่างก็ยืนยันว่าการไปเยือนจีนของเขาได้รับผล เพราะว่าจีนทรยศคือเราสนับสนุนเจตจำนงของสหรัฐ ฯ แต่การไปเยือนไซเวียตของเขาไม่ได้รับผล เขาว่าอย่างนั้น เพราะว่าไซเวียตสนับสนุนเจตจำนงของเวียดนาม ท่านก็ลองนึกภาพภาพดูซิว่า ครั้งที่แล้วถ้าหากการรุกรานของจีน เราไม่มีความช่วยเหลือจากไซเวียต เราจะชนะได้อย่างไร เราทำไม่จึงสามารถฟื้นผืนผ้าอุปสรรคทางก้านเศรษฐกิจได้แล้ว เขามีกลอุบายหมกมุ่น อาเซียนมีกลอุบายเรา จีนและสหรัฐ ฯ มีกลอุบาย เราซื้อขายจากไทย ลงเรือบรรทุกเรือบรรทุกแล้ว เริ่มเดินเครื่องกลับมาเวียดนาม ไทยกลับใจไม่ยอมขายอีก ให้ชนชาวจีนจากเรือขึ้นท่าเรือต่อไป เอ๊ะ! ไทยอาจจะคิดว่าไม่มีข้าวของไทยนี้ชาวเวียดนามอกกายหมก ถ้าไม่มีไซเวียตช่วยเรา เราจะใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างไร ฉะนั้นการช่วยเหลือของไซเวียต เราถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่ายิ่ง นี่เป็นภาคปฏิบัติของไซเวียตระหว่างความสัมพันธ์ของเรา ไม่ใช่วันสองวัน หากแต่เป็นระยะ

ยาวสามสิบห้าปีแล้ว สามสิบห้าปีเต็มเราคงได้รับความช่วยเหลือจากโซเวียต เราจึงได้ทำอะไรต่าง ๆ ที่เราต้องการ ทำนอยากจะให้เราเล้าถึงความยากลำบากทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ของเราหรือเปล่า ไม่ใช่พันธมิตรทางทหารไม่ใช่ เราทั้งสองประเทศเป็นมิตรที่ช่วยเหลือกันเท่านั้น เราไม่ใช่เป็นพันธมิตรทางทหาร การโฆษณาชวนเชื่อบิดเบือนความจริงระหว่างความสัมพันธ์ของเราทั้งสองนี้ เป็นของศัตรูของเรา ซึ่งเราขอฝากความหวังไว้กับความฝันที่เขาวาดไว้ ฉะนั้นจึงปล่อยให้ศัตรูของเรามีชีวิตอยู่กับความฝัน เพราะความฝันมีแค่ลมเหลว ผมต้องการจะพูดกับท่านอย่างนี้ ท่านไม่สามารถเข้าใจถึงความลำบากทางด้านเศรษฐกิจของเรา ลำบากจริง ๆ คับขันจริง ๆ ลำบากจนไม่อาจที่จะคาดฝันว่าเกิดขึ้นด้วย ถ้าหากว่าเป็นรัฐบาลอื่น จะล้มละลายไปแล้ว ยืนไม่อยู่ ทรงตัวไม่ได้ ฉะนั้นเขากำลังฝากความหวังไว้กับความล้มละลายของเรา จีนเขายกมือยกเท้าแล้วว่า รอดเถอะ จีนเขาจะทำให้เวียตนามล้มละลาย แต่เปล่าเลย เราจะไม่มีวันล้มละลายเป็นอันขาด เพราะเหตุไรเล่า จริงหละความลำบากทางด้านเศรษฐกิจนะใหญ่โตมหึมา หนักหน่วงจริง ๆ ต่อเรา แต่ไม่ใช่เป็นความยากลำบากที่ใหญ่ที่สุดของเรา ผมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ข้าวเดือนหนึ่งก่อนโน้นได้ 16 กก./เดือน เดือนนี้ได้ 13 กก./เดือน แต่ว่า 13 กก. ผมก็ทานข้าวได้วันละห้าชาม แต่ว่าในสงครามต่อต้านฝรั่งเศสกับสหรัฐ ฯ ไม่ได้ทานข้าวห้าชามหรอก ยากจนกว่ามากทีเดียว มีบางบั้นะยังประทังชีวิตด้วยข้าววันละสองชามเท่านั้น แต่เดือนนี้ได้ห้าชามแล้วนะ เดือนนี้ยากลำบากมากแล้ว แต่ไม่สู้ก่อนโน้น ไม่เท่า ความยากจน ลำบากของเราไม่เท่าของจีนหรอก ฉะนั้นลำบากมากทีเดียว เพราะภายในเมืองจีน เขาไม่ใช่ยากลำบากทางด้านเศรษฐกิจอย่างเดียว เขากำลังต่อต้านโจมคีซึ่งกันและกันด้วย เรานะตรงกันข้าม สามัคคี เป็นมิตร เป็นเอกภาพ เอกฉันท์ จีนเขากำลังฆ่ากัน ผมขอเล่าให้ท่านฟังถึงการไปเยือนสหรัฐ ฯ ของผมในปี 1977 ชาวอเมริกันเขาถามผมว่า นี่เห็นหรือเปล่าความมหึมา ร่ำรวย แข็งแกร่งของสหรัฐ ฯ เห็นหรือเปล่า ผมก็บอกว่าเห็น ความร่ำรวยของสหรัฐ ฯ ผมเห็นหรอก ผมไม่พูดถึงพลังนะ เขาก็ชกผมว่านี่ก่อนที่ कुछเกิดสหรัฐ ฯ นะคุณ มาเห็นเมืองสหรัฐ ฯ เขา ร่ำรวยอย่างนี้ คุณเจอถ้าที่เมืองสหรัฐ ฯ หรือเปล่าล่ะ ผมก็บอกว่าเสียค่ายเหลือเกิน ก่อนที่จะถึงสหรัฐ ฯ ผมไม่ได้มาสหรัฐ ฯ เพื่อชมสหรัฐ ฯ แต่ตรงกันข้าม ถ้าก่อนที่ถึงสหรัฐ ฯ ผมมาสหรัฐ ฯ นะ ผมจะถึงสหรัฐ ฯ เข้มแข็งคุณก็บอกว่ามันอีก เขาถามว่าเพราะเหตุใดเล่า เพราะเหตุนี้ : ประชาชนเรามี 60 ล้านคน พูดถึงผลิตภัณฑ์ทั้งหมดก็ประมาณเจ็ดพันล้านดอลลาร์ แต่ครอบครัวของ ดร. เพลินี่มีสองหมื่นล้านดอลลาร์ เท่ากับสามเท่าทั้งประชากรของเรา ทั่วประเทศเวียตนามไม่รวยเท่าครอบครัวอเมริกันครอบครัวเดียว แต่ว่าผมเคยไปที่บ้านหมู่บ้านเริ่ม เห็นสลัมที่นั่น ประชาชนเวียตนามไม่มีใครที่จะจนเท่าคนในสลัมที่นั่น เพราะว่าที่สหรัฐ ฯ มีคนยากจนที่เป็นขอทานนี้ ยากจนกว่าขอทานที่เมืองเวียตนามมากทีเดียว เพราะเหตุว่าเมืองของคุณนะรวย แต่รวยไม่เท่ากัน

แต่เมืองของผมยากจน แต่ยากจนของผมก็เจ็ย เพราะผมจนแต่เข้มแข็ง แข็งแกร่งกว่าพวกคุณ พวกคุณอเมริกันรวย แต่ไม่เข้มแข็งและแข็งแกร่งเท่าพวกผม

ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามนั้น ผมอยากสรุปว่า เราเคารพรักประชาชนไทย และเราถือว่าความสนับสนุนเงินเจือของประชาชนไทยที่มีต่อประชาชนเวียดนามนั้น เป็นส่วนสำคัญมากสำหรับเรา ประชาชนในเวียดนามเคยต่อสู้ยากลำบาก ทุกข์ยากมานานแล้ว ต้องการจะมีสันติภาพ ประชาชนเวียดนามได้เสียสละเลือดเนื้อเพื่อกู้ชาติเพื่อเอกราชของชาติตน กว้ย เหตุนี้เองประชาชนเวียดนามจึงเคารพรักต่อเอกราชของตนเองมาก และหวังจะได้สันติภาพ ความ เป็นมิตร ประองคองกับประชาชนไทย พวกเราหวังอย่างยิ่งว่าประเทศทั้งสอง รัฐบาลทั้งสองจะเข้าใจกันดียิ่งขึ้นเพื่อจะพยายามทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศดีขึ้น เจริญขึ้นและพัฒนาขึ้น ไม่ว่าในภาวะใดก็ตาม ประชาชนเวียดนามไม่เคยคิดที่จะต่อต้านเผชิญหน้ากับประชาชนไทยเลย นี้ เป็นความจริง เราเคารพต่อความเป็นเอกราช เสรีภาพ และบูรณภาพแห่งดินแดนของไทยอย่าง สมบูรณ์ ความซื่อสัตย์ได้เคยพิสูจน์มาแล้วในประวัติศาสตร์ในอดีต และหวังว่าในอนาคตจะพิสูจน์ให้ ทุกคนเห็นแน่ ผมขอฝากความระลึกถึงมายังประชาชนไทยด้วย ขอให้ประชาชนไทยมีความสุข. ●

วารสารธรรมศาสตร์

กันยายน 2524

เสนอ

เศรษฐกิจไทย

และ

รักร่วมเพศ

ขณะนีวางแผนทั่วไปแล้ว
หรือสมัครเป็นสมาชิกได้ ที่

ตึกเอนกประสงค์ ชั้น 5

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมัครภายในปี 2524 ท่านจะได้รับ

ศ.ศ. และค่าธรรมเนียมวารสารธรรมศาสตร์ 10 ปีฟรี

ศิลปวัฒนธรรม

ธันวาคม 2524

เสนอ

บิสุตท่ายของพระเจ้าตากสิน

และ

ส. ศิวรักษ์ พุดถึง

อิทธิพลของอเมริกาที่มีต่อ

วงการหนังสือในประเทศไทย

วางแผงแล้ว

ราคาเล่มละ 18 บาท